pågældende former for støtte. Vurderingen indebærer derimod, at Fællesskabets myndigheder på området råder over en vid skønsmargen, der gør det muligt for dem at fastslå forholdet mellem støtten for skummetmælk og støtten for skummetmælkspulver i henhold til alle de markedsmæssige elementer, der er nævnt i den ovennævnte artikel 2 a, stk. 1, og at tilpasse dette forhold til kravene i de fælles markedsordninger, som de pågældende produkter er omfattet af.

2. Ved fastsættelsen af et »passende forhold«, jf. artikel 2 a, stk. 3, 2. afsnit, i forordning nr. 986/68, mellem støtten til skummetmælk og skummetmælkspulver, der anvendes til foder, må de grunde, som kan begrunde størrelsen af forskellen mellem disse former for støtte, ikke baseres på den særlige situation for visse virksomheder eller grupper af virksomheder, men skal udledes af situationen for den samlede berørte sektor og af en samlet vurdering af de forhold, der eksisterer mellem de to produkter på Fællesskabets marked.

3. Artikel 2, stk. 1, litra a), i forordning nr. 986/68 indebærer ikke, at der for skummetmælk, der sælges til virksomheder til foderbrug, altid skal fastsættes en maksimalpris efter denne bestemmelse, når forholdet mellem støttebeløbet for skummetmælk og for skummetmælkspulver fastsættes således, at der for skummetmælk ydes en relativt højere støtte end for skummetmælkspulver.

4. En forordnings begrundelse må betragtes og vurderes inden for rammerne af hele den ordning, som den er en integrerende del af. Kravene i EØF-traktatens artikel 190 er derfor opfyldt, såfremt en gennemførelsesforordning indeholder en udtrykkelig henvisning til bestemmelser i grundforordningen, der gør det muligt at fastslå de kriterier, som der er taget hensyn til ved forordningens udstedelse.

I sag 35/80

angående en anmodning, som i medfør af EØF-traktatens artikel 177 af College van Beroep voor het Bedrijfsleven, Haag, er indgivet til Domstolen for i den sag, som verserer for nævnte ret mellem

DENKAVIT NEDERLAND BV, Voorthuizen,

støttet af:

VERENIGING VAN NEDERLANDSE MENGVOEDERFABRIKANTEN, Haag,

FACHVERBAND DER FUTTERMITTELINDUSTRIE E.V., Hamburg,

SYNDICAT NATIONAL DES INDUSTRIELS DE L'ALIMENTATION ANIMALE, Paris,

intervenienter,

og

PRODUKTSCHAP VOOR ZUIVEL, Rijswijk,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Rådets forordning nr. 986/68 af 15. juli 1968 og gyldigheden af artikel 1 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 1049/78 af 19. maj 1978,

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten J. Mertens de Wilmars, afdelingsformanden P. Pescatore, dommerne Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe, G. Bosco, A. Touffait og O. Due,

generaladvokat: H. Mayras
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

I — Faktiske omstændigheder og skriftveksling

1. Rådets forordning (EØF) nr. 804/68 af 27. juni 1968 om den fælles markedsordning for mælk og mejeriprodukter (EFT 1968 I, s. 169) indførte ved artikel 10 en støtte til skummetmælk og skummetmælkspulver, der er blevet fremstillet inden for Fællesskabet og anvendes til foder. De almindelige regler for ydelse af denne støtte blev fastsat ved Rådets forordning (EØF) nr. 986/68 af 15. juli 1968 (EFT 1968 I, s. 250), hvis artikel 2, stk. 1, blandt de produkter, for hvilke der ydes støtte, nævner, a) skummetmælk, der er fremstillet og behandlet i et mejeri ... og som sælges til virksomheder til foderbrug, og d) skummetmælkspulver ... som er blevet forarbejdet til foderblanding. Artikel 2 a i samme forordning, der blev indføjet ved

Rådets forordning (EØF) nr. 666/74 af 24. marts 1974 (EFT L 85, 1974, s. 58), foreskriver bl.a., at støtten for skummetmælkspulver fastsættes »inden for en margen«, der fra 22. maj 1978 androg 38-48 RE pr. 100 kg, og bestemmer desuden, at støtten for skummetmælk andrager et beløb, som »står i passende forhold« til støtten fastsat for skummetmælkspulver. For mejeriåret 1978/1979 har Kommissionen ved forordning nr. 1049/78 af 19. maj 1978 (EFT L 134, 1978, s. 26) fastsat støtten for skummetmælk til 4,4 RE pr. 100 kg og støtten for skummetmælkspulver til 43 RE pr. 100 kg.

2. Sagsøgeren i hovedsagen, selskabet Denkavit Nederland BV (herefter benævnt Denkavit), som fremstiller foderblandinger, anvendte mellem 1. og 15. december 1978 1 171 063 kg skummetmælkspulver til sin produktion. Produktschap voor Zuivel, det nederlandske organ, som gennemfører støtteforanstaltninger i Nederlandene, ydede selskabet en støtte på 146,32 HFL pr. 100 kg, beregnet i henhold til de ovennævnte bestemmelser.

Denkavit har anlagt sag til prøvelse af Produktschap's afgørelse, fordi selskabet mente, at Produktschap havde baseret sin afgørelse på en ugyldig fællesskabsforordning, i det foreliggende tilfælde forordning nr. 1049/78. Denkavit støttes under sagen af tre sammenslutninger af virksomheder, der fremstiller foder på basis af skummetmælkspulver, hvis intervention i hovedsagen blev tilladt den 3. september 1979.

3. Ved dom af 22. januar 1980 har den nationale ret udsat sagen og i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt Domstolen følgende spørgsmål:

»1. Indebærer en korrekt fortolkning af udtrykket 'passende forhold' i artikel 2 a, stk. 3, andet afsnit, i Rådets forordning (EØF) nr. 986/68 — enten på grundlag af det lighedsprincip, der ligger til grund for traktaten, eller på grund af forbudet mod forskelsbehandling i traktatens artikel 40, eller af andre grunde — at forholdet mellem støttebeløbet for skummetmælkspulver og støttebeløbet for skummetmælk skal svare til forholdet mellem på den ene side den i kilogram udtrykte mængde skummetmælk, af hvilken der kan fremstilles 1 kg skummetmælkspulver (efter teknikkens nuværende udviklingstrin 10,7 til 10,8 kg), og på den anden side 1 kg skummetmælkspulver, og er artikel 1 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 1049/78, hvorefter forholdet mellem de to støttebeløb er 9,77, af disse grunde ugyldig?

2. Såfremt spørgsmål 1 besvares benægtende, indebærer en korrekt fortolkning af udtrykket 'passende forhold' i artikel 2 a, stk. 3, andet afsnit, i Rådets forordning (EØF) nr. 986/68 da — enten på grund af det lighedsprincip, der ligger til grund for traktaten, eller på grund af forbudet mod forskelsbehandling i traktatens artikel 40, eller af andre grunde — at det skøn, som tilkommer Kommissionen ved fastsættelse af forholdet mellem støttebeløbet for skummetmælkspulver (idet der inden for rammerne af dette skøn med henblik på formålet med denne støtte kan tages hensyn til de i samme artikel, stk. 1, nævnte elementer) er således

begrænset, at en fastsættelse af dette forhold til størrelsesordenen 9,77 er ulovlig, og er artikel 1 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 1049/78 af disse grunde gyldig?

3. Såfremt spørgsmål 2 besvares benægtende, indebærer en korrekt fortolkning af artikel 2, stk. 1, litra a), in fine, i Rådets forordning (EØF) nr. 986/68, at der for skummetmælk, som sælges til virksomheder til foderbrug, altid skal fastsættes en maksimalpris efter denne bestemmelse, når forholdet mellem støttebeløbet for skummetmælk og for skummetmælkspulver fastsættes således, at der for skummetmælk ydes en relativt højere støtte end for skummetmælkspulver, og er Kommissionens forordning (EØF) nr. 1049/78 af disse grunde ugyldig, fordi der ikke er fastsat en sådan maksimalpris for skummetmælk?

4. Indebærer en korrekt fortolkning af begrundelsespligten i henhold til traktatens artikel 190, at det i Kommissionens forordning (EØF) nr. 1049/78 nævnte forhold mellem støttebeløbene for skummetmælk og for skummetmælkspulver må anses for ikke at være behørigt begrundet, og er artikel 1 i denne forordning af disse grunde ugyldig?«

4. I henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen er der indgivet skriftlige indlæg af Denkavit, og af de tre intervenerende sammenslutninger, ved advokat W. Alexander, Haag, og af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved H. Bronkhorst, den juridiske tjeneste, som befuldmægtiget.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse. Domstolen har dog anmodet Kommissionen om inden den 1. september 1980 at fremlægge talmæssige opgørelser vedrørende udviklingen i anvendelsen af interventionsordningen for skummetmælkspulver med virkning fra mejeriåret 1976/1977.

II — Indlæg i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen

Denkavit har inden gennemgangen af spørgsmålene fremført visse begrænsende betragtninger. Selskabet har først anført, at tvisten i hovedsagen udelukkende vedrører støtte til skummetmælk og støtte til skummetmælkspulver, for så vidt som disse produkter er bestemt til fremstilling af kalvefoder, og at dette er produkternes principale anvendelsesområde.

Skummetmælkspulver fremstilles alene ved udtørring af skummetmælk. Der anvendes i gennemsnit ca. 10,75 kg skummetmælk ved fremstillingen af 1 kg skummetmælkspulver.

De to produkter, som faktisk kun er ét produkt, der frembydes i forskellige former, har samme anvendelsesformål. Som råstoffer til kalvefoder er de substituerbare. De leveres dog til forbrugerne af — eller gennem — to kategorier af producenter, nemlig mejerier for så vidt angår skummetmælk og uafhængige foderstoffabrikanter for så vidt angår det skummetmælkspulver, der er indeholdt i foderstoffer. De to kategorier af produ-

center konkurrerer på et meget betydningsfuldt marked.

Da den fælles markedsordning for oksekød ikke foreskriver nogen garantipris for dette produkt, har det ikke været muligt at fastsætte en høj pris for mælk inden for Fællesskabet, da dette ville have gjort dette råstof for dyrt for de virksomheder, der opfeder og opdrætter kalve. Man har derfor indført en priskorrektion i form af en »støtte til skummetmælk og skummetmælkspulver, der anvendes til foder«. Derved har man kunnet gøre skummetmælk økonomisk tilgængelig for aftagerne, og man har kunnet opretholde det vigtigste afsætningsmarked for dette produkt inden for Fællesskabet.

I medfør af forordning nr. 986/68 betales den således indførte støtte til mejerier for flydende skummetmælk, der anvendes til foder, og til de fabrikanter, der fremstiller foderblandinger, for det i dette foder indeholdte skummetmælkspulver.

Ifølge artikel 2 a, stk. 3, andet afsnit, i forordning nr. 986/68 skal støtten for skummetmælk stå i passende forhold til den støtte, der er fastsat for skummetmælkspulver.

Mellem de ved Kommissionens forordning nr. 1049/78 fastsatte støttebeløb består imidlertid et forhold på 9,77 (43 RE pr. 100 kg for skummetmælkspulver og 4,4 RE pr. 100 kg skummetmælk). Da 1 kg skummetmælkspulver kan fremstilles af 10,75 kg flydende skummetmælk, ydes der for flydende skummetmælk svarende til 100 kg skummetmælkspulver en støtte på 47,30 RE (4,4 × 10,75). Støtten for 100 kg skummetmælkspulver er derfor 4,30 RE lavere end den støtte, der ydes for 100 kg tørstof, som er indeholdt i det flydende skummetmælk. Denne kunstigt skabte forskel mellem kostpriserne for de pågældende produkter kan have en afgørende betydning ved valget af leverandør, eftersom den fører til en forskel på 22 HFL for de samlede foderomkostninger for en fedekalv; dette kan være afgørende for spørgsmålet, om en sådan kalv sælges med fortjeneste eller tab. Den har faktisk allerede ført til et stigende forbrug af flydende skummetmælk til skade for skummetmælkspulver. Da denne forskel i det væsentlige er blevet opretholdt ved forordning nr. 1361/79, der afløste forordning nr. 1049/78, har fabrikanterne af foderblandinger gode grunde til at frygte, at den forbliver permanent.

Vedrørende *det første spørgsmål* anfører Denkavit, at begrebet »passende forhold« i artikel 2 a, stk. 3, andet afsnit, i forordning nr. 986/68 ikke kan stilles op over for begrebet »svarer« i artikel 2, stk. 1, litra d), i samme forordning, idet disse to begreber udtrykker ét og samme princip.

Når flydende skummetmælk anvendes til fremstilling af foderblandinger (tørre), kan man præcist fastslå mængden af de tørstoffer, der er indeholdt i denne mælk, og således fastsætte, at støtten for disse tørstoffer skal svare til støtten for skummetmælkspulver med samme anvendelsesformål.

Flydende skummetmælk bestemt til kalvefoder leveres derimod i uforarbejdet stand af producenten, således at den støtte, som ydes vedkommende, pr. vægtenhed klart ikke kan svare til den støtte, der ydes pr. vægtenhed for skummetmælkspulver. For at sikre, at støtten kun ydes for de i skummetmælken indeholdte tørstoffer, har man anvendt begrebet »passende forhold«, som gør det muligt at hense til den gennemsnit-

lige sammensætning af flydende skummetmælk, der produceres inden for Fællesskabet.

Både kravet om et »passende forhold« og den bestemmelse, der indeholder udtrykket »svarer« er baseret på samme princip; virkningen af støtten må være identisk både ved anvendelsen af skummetmælkspulver og ved anvendelsen af skummetmælk bestemt til fremstilling af foderblandinger.

Dette princip følger af artikel 2 a, stk. 1, i forordning nr. 986/68, som opregner de elementer, der skal henses til ved fastsættelsen af støtten. Ingen af disse elementer begrunder imidlertid en forskellig virkning af støtten, alt efter om det drejer sig om flydende skummetmælk eller om skummetmælkspulver.

Heraf følger således, at artikel 1 i forordning (EØF) nr. 1049/78 er ugyldig, for så vidt som Kommissionen har fastsat et forhold, som ikke er et »passende forhold«, jf. artikel 2 a, stk. 3, andet afsnit, i forordning (EØF) nr. 986/68.

Det *andet spørgsmål* opstår kun, såfremt det første spørgsmål besvares benægtende. Selv om det antages, at et passende forhold ikke nødvendigvis er det, der eksisterer mellem en vægtenhed skummetmælkspulver og den mængde flydende skummetmælk, som må tørres for at fremstille dette pulver, er det dog ikke hermed godtgjort, at forholdet svarer til det af Kommissionen fastsatte forhold.

Ifølge Domstolens praksis kræver det generelle lighedsprincip, som især er udtrykt i forbudet mod forskelsbehandling i EØF-traktatens artikel 40, at sammenlignelige situationer ikke behandles forskelligt, medmindre en forskelsbehandling er objektivt begrundet.

Domstolen har konstateret krænkelse af princippet om ligebehandling i de såkaldte kvældemels-sager (117/76 og 16/77) og i de såkaldte majs-gritz-sager (124/76 og 20/77). Hver af disse domme vedrørte substituerbare, men vareteknisk forskellige varer, for hvilke forskellen i støtten var mindre end 1 RE pr. 100 kg. Derfor må der så meget mere i det foreliggende tilfælde konstateres overtrædelse, da de to pågældende produkter ikke alene er substituerbare med henblik på deres principale anvendelsesformål, nemlig som kalvefoder, men faktisk kun er to former af ét og samme produkt, nemlig skummetmælk før og efter tørringsprocessen, og hvor forskellen i støttebeløbene andrager 4,30 RE pr. 100 kg. Nedsættelsen af de relative omkostninger for et af de konkurrerende produkter ved hjælp af en af Fællesskabet finansieret støtte medfører nødvendigvis en konkurrencefordrejning og har særligt alvorlige virkninger.

Desuden kan der ikke anføres nogen objektiv begrundelse for forskelsbehandlingen og den kunstige fordel, som eksisterer for mejerierne.

I hovedsagen har Produktschap hævdet, at den relativt højere støtte for skummetmælk skyldes Fællesskabets ønske om — med henblik på at stabilisere markedet for mælk og mejeriprodukter — i Fællesskabets landbrugsbedrifter at anvende en så stor mængde som mulig flydende skummetmælk til foderbrug for at begrænse produktionen, og dermed at indstille interventionen for skummetmælkspulver.

Dette ville være korrekt, hvis det drejede sig om situationen i 1968, da der eksisterede en almindelig støtte for skummetmælkspulver og skummetmælk, uanset hvilke dyrearter, disse produkter var bestemt for. Markedet er imidlertid derefter undergået gennemgribende ændringer, og anvendelsen af mælk i foderstoffer til andre unge dyr end kalve er blevet udsat for en hård konkurrence fra vegetabilske proteiner. I denne sektor er der derfor fastsat et meget højt støttebeløb for skummetmælk, som effektivt kan føre til at fremme afsætningen af dette produkt i forhold til vegetabilske produkter og således at begrænse produktionen af skummetmælkspulver. I kalvesektoren har skummetmælk endnu ikke konkurreret med andre proteinstoffer end skummetmælkspulver, hvorfor den højere støtte, som ydes for skummetmælk, højst kan medføre en begrænsning af forbruget af skummetmælkspulver, som derfor må udbydes til intervention.

Desuden er der i 1974 ændringsforordning nr. 666/74 i forordning nr. 986/68 indført mere konkrete kriterier for fastsættelse af støtte for skummetmælkspulver og skummetmælk. Disse kriterier indeholder dog ikke noget element, der kan begrunde forskellen i den støtte, der ydes inden for kalvesektoren.

Det argument, hvorefter forskelsbehandlingen er begrundet alene ved den omstændighed, at skummetmælkspulver kan udbydes til intervention, er grundløst, da mejerivirksomheder altid kan forarbejde skummetmælk til skummetmælkspulver.

Forskellen i støtten medfører ikke, at det samlede forbrug af skummetmælk og skummetmælkspulver forøges, men snarere at forbruget af skummetmælkspulver falder mere end proportionalt. Det skummetmælkspulver, der er indeholdt i en foderblanding, tages kun i betragtning ved ydelse af en støtte, hvis denne foderblanding indeholder mere end 60 vægtprocent skummetmælkspulver. Flydende skummetmælk tages derimod altid i betragtning, når det anvendes til foderbrug, og dette uafhængigt af mængden. Den omstændighed, at anvendelsen af flydende skummetmælk gøres mere fordelagtig, kan derfor medføre, at der sker et fald i det samlede forbrug af skummetmælk og skummetmælkspulver.

Endelig kan det anføres, at den relativt højere støtte for flydende skummetmælk på den ene side, og den kunstige fordel for mejerierne og de fabrikanter af foderblandinger, (som er forbundet med dem) til skade for individuelle fabrikanter af foderblandinger på den anden side, ikke fører til en forøgelse af det samlede forbrug af skummetmælk og skummetmælkspulver.

Af de anførte grunde må det fastslås, at Kommissionen ikke kunne fastsætte en relativt højere støtte for skummetmælk, og at artikel 1 i forordning (EØF) nr. 1049/78 derfor er ugyldig.

Det *tredje spørgsmål* opstår kun, såfremt de to foregående spørgsmål besvares benægtende.

Ifølge Denkavit har Kommissionen ved at antage, at indførelsen af en relativt højere støtte for skummetmælk var begrundet, overtrådt artikel 2, stk. 1, litra a), in fine, i forordning (EØF) nr. 986/68 og ved ikke samtidig at fast-

sætte den maksimalpris, til hvilken mejerierne kunne sælge denne skummetmælk.

Siden udstedelsen i 1968 har Rådets forordning (EØF) nr. 986/68 i artikel 2, stk. 1, litra a), bestemt:

»1. Der ydes støtte til

a) skummetmælk, der er fremstillet og behandlet i et mejeri og adskiller sig fra anden skummetmælk efter kriterier, der senere skal fastsættes, og som sælges til virksomheder til foderbrug til en pris, der ikke overstiger en maksimalpris, der eventuelt skal fastsættes;

. . .«

Denne bestemmelse er baseret på den anden betragtning til denne forordning, der har følgende ordlyd:

»det er hensigtsmæssigt eventuelt at gøre betalingen af støtten til skummetmælk til et mejeri afhængig af, at mejeriet ikke har forlangt en pris for den forarbejdede skummetmælk, som ligger over en eventuel maksimal pris; . . .«

Som det fremgår klart af denne betragtning, tillægger den nævnte artikel 2 ikke Kommissionen nogen skønsmæssig beføjelse til at fastsætte eller undlade at fastsætte en maksimalpris for det ovennævnte skummetmælk, men forpligter denne institution til i påkommende tilfælde at betinge ydelsen af en støtte for skummetmælk til mejerierne af fastsættelsen af en maksimal salgspris.

Den i artikel 2, stk. 1, litra a), i forordning (EØF) nr. 986/68 nævnte eventualitet, der retfærdiggør fastsættelsen af en maksimalpris, består i en forskel mellem støtten for skummetmælkspulver og støtten for flydende skummetmælk, eftersom det i et sådant tilfælde må garanteres, at den højeste støtte også når sit endelige anvendelsesformål, dvs. udbetales til kvægopdrætteren.

I 1968 eksisterede der imidlertid en sådan forskel mellem støtten. Denne forskel blev ophævet i 1972, idet Kommissionen ved forordning nr. 675/72 ophævede den ved forordning nr. 1105/68 fastsatte maksimalpris.

Med virkning fra mejeriåret 1972/1973 har Kommissionen ment, at det relativt tilsvarende støttebeløb overflødiggjorde fastsættelsen af en maksimalpris. En forskel mellem støttebeløbene blev atter indført med virkning fra 1. maj 1976. På dette tidspunkt burde Kommissionen atter have fastsat en maksimalpris, hvilket den hverken gjorde da eller senere. Ved med virkning fra 1976 at have fastsat en relativt højere støtte for flydende skummetmælk uden samtidig at fastsætte en maksimalpris for dette, har Kommissionen overtrådt artikel 2, stk. 1, litra a), i Rådets forordning (EØF) nr. 986/68.

Det *fjerde spørgsmål* drejer sig om, hvorvidt det i forordning nr. 1049/78 fastsatte forhold mellem støtte for skummetmælk og skummetmælkspulver, skal anses for at være tilstrækkeligt begrundet.

Den relativt højere støtte for skummetmælk blev indført ved Kommissionens forordning (EØF) nr. 935/76, der ikke angiver nogen begrundelse, som kan berettige ændringen af det forhold, der tidligere eksisterede mellem støtten for skummetmælkspulver og støtten for flydende skummetmælk bestemt til foderbrug, og er derefter blevet opretholdt ved forordningerne (EØF) nr.

784/76, 977/77, 1049/78 og 1361/79, som heller ikke angiver nogen begrundelse, der kan berettige det fastsatte forhold.

Begrundelsen til en forordning skal ganske vist ikke være udtømmende og meget detaljeret, men den skal dog i det mindste angive det væsentlige i de udstedte bestemmelser for at gøre det muligt for de berørte at forsvare deres rettigheder og for Domstolen at udøve sin kontrol.

Dette betyder:

— at de betragtninger, som er afgørende for vedtagelsen af en beslutning, skal være angivet;

— at denne præcisering, især når det drejer sig om udøvelse af skønsmæssige beføjelser, skal opfylde strenge krav.

De pågældende forordninger fra Kommissionen, især forordning nr. 1049/78, angiver imidlertid ikke, hvorfor der blev indført en supplerende støtte for flydende skummetmælk, skønt støtten havde været ens i mange år.

Den manglende begrundelse indebærer således, at forordning nr. 1049/78 er ugyldig på grund af krænkelse af EØF-traktatens artikel 190. Domstolen bør, efter at have fastslået, at den anfægtede bestemmelse er uforenelig med de gældende højere retsregler og principper, tilføje, at det påhviler Kommissionen at træffe de nødvendige foranstaltninger for at ophæve denne uforenelighed.

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber mener, at der ikke er nogen grund til at fastslå, at forordning nr. 1049/78 er ugyldig.

Vedrørende det *første spørgsmål* må det anføres, at såfremt Rådet havde ønsket et »matematisk forhold«, som Denkavit gør sig til talsmand for, mellem støtten for skummetmælkspulver og støtten for flydende skummetmælk, ville det have været tilstrækkeligt, såfremt Rådet én gang for alle havde fastsat en fast koefficient for støtten til sidstnævnte produkt.

Artikel 2 a i forordning nr. 986/68 indeholder i stk. 1 og 4, en lang række elementer, der både angår skummetmælkspulver og skummetmælk, på grundlag af hvilke Kommissionen skal træffe afgørelse inden for rammerne af en bestemt skønsfrihed, som den råder over. Udtrykket »passende forhold« kan derfor ikke fortolkes som »lige forhold«, og Kommissionen kan frit for et produkt yde en støtte, der er relativt højere end for et andet produkt.

Ordlyden af artikel 2, stk. 1, litra d), i forordning nr. 986/68 er ikke i strid med denne konklusion, men bekræfter den. Denne bestemmelse foreskriver, at der skal ydes samme støtte både for skummetmælkspulver, der er fremstillet i et mejeri, og som er blevet forarbejdet til foderblanding, og for skummetmælk, der er fremstillet på samme måde, som anvendes med henblik på samme formål, og som senere i pulverform er blevet iblandet foderblandinger.

Forpligtelsen til at yde en relativt ens støtte er således foreskrevet for to i sidste ende identiske produkter, som befinder sig i samme situation, og som derfor ikke kan behandles forskelligt. Denne forpligtelse er ikke særligt foreskrevet for de øvrige produkter, der er nævnt i artikel 2, stk. 1, for hvilke der fortsat gælder den almindelige bestemmelse i artikel

2 a, stk. 3, andet afsnit, hvorefter støttebeløbene skal fastsættes ikke på grundlag af en relativ lighed, men alene i et passende forhold.

Forordning nr. 1049/78 er heller ikke uforenelig med forbudet mod forskelsbehandling i EØF-traktatens artikel 40, stk. 3. Vedrørende den hævdede forskelsbehandling af producenterne må det anføres, at fabrikanter af skummetmælkspulver ved fremstillingen af deres produkter anvender særlige og dyre anlæg. De befinder sig således i en situation, der er objektivt forskellig fra situationen for fabrikker, der fremstiller flydende skummetmælk, hvorfor den af fællesskabslovgiveren gennemførte forskelsbehandling er begrundet.

Vedrørende produkternes sammenlignelighed følger det af Domstolens praksis, at to produkter skal behandles ens, hvis de er indbyrdes substituerbare, og såfremt valget mellem dem især afhænger af forsyningsomkostningerne. På grund af de oplagringsmæssige, konserveringsmæssige og fremstillingsmæssige fordele, som skummetmælkspulver frembyder i forhold til flydende skummetmælk, kan det ikke anføres, at anvendelsen af det ene eller det andet af disse produkter især afhænger af forsyningsomkostningerne.

Denkavit's argumenter er derfor uholdbare. For så vidt angår sammenligningen mellem mejerier på den ene side og fabrikanter af foderblandinger på den anden side, vedrører argumentationen forskellige producenter, som ikke kan sammenlignes, og hvis produktion ikke omfatter sammenlignelige produkter.

Vedrørende det *andet spørgsmål* må det anføres, at Kommissionen ved udøvelsen af det skøn, som den råder over i henhold til artikel 2 a, stk. 3, andet afsnit, har mulighed for at hense til et stort antal landbrugspolitiske elementer.

Ved fastsættelsen af et relativt lavere støttebeløb for skummetmælkspulver end for skummetmælk har Kommissionen taget hensyn til forskellige motiver. Kommissionen har i første række ment, at der var grund til en mindre forfordeling af et produkt, ved hvis fremstilling der, til forskel fra skummetmælkspulver, ikke anvendes særlig meget energi, og hvis anvendelse i de senere år er faldet, fordi landbrugerne foretrækker at anvende skummetmælkspulver. For det andet har Kommissionen ikke fundet det nødvendigt også at give producenterne af skummetmælkspulver, som allerede kunne udbyde deres produkt til intervention, sikkerheden og fordelen ved en relativ høj pris.

Disse faktorer begrunder på tilfredsstillende måde ydelsen af en lidt højere støtte for skummetmælk end for skummetmælkspulver.

Vedrørende det *tredje spørgsmål* fremgår det klart af ordlyden af artikel 2, stk. 1, litra a), at Kommissionen ikke er forpligtet til at fastsætte en maksimalpris, til hvilken mejerierne er forpligtet at sælge skummetmælkspulver til virksomheder, hvor dette anvendes til fremstilling af foder, men at den alene har beføjelse til at gøre det. En forordning, der ikke fastsætter en sådan maksimalpris, kan derfor ikke af denne grund anses for ugyldig.

Vedrørende det *fjerde spørgsmål* mener Kommissionen, at den tilbørligt har opfyldt begrundelsespligten ved i sin forordning at henvise til de elementer, der er nævnt i artikel 2 a i forordning

nr. 986/68, samt til markedssituationen for skummetmælk og skummetmælkspulver. Denne tilstrækkelige begrundelse er i overensstemmelse med Domstolens praksis, hvorefter en forordnings begrundelse kan begrænses til, dels at angive den situation, som har ført til udstedelsen, dels til de generelle formål, som forfølges.

Af de anførte grunde foreslår Kommissionen, at de af College van Beroep forelagte spørgsmål besvares således:

»Gennemgangen af Rådets forordning (EØF) nr. 986/68 af 15. juli 1968 om fastsættelse af almindelige regler for ydelse af støtte til skummetmælk og skummetmælkspulver til foderbrug har intet frembragt, der kan begrunde konstateringen af, at forordning nr. 1049/78 er ugyldig«.

III — Mundtlig forhandling

Denkavit og intervenienterne i hovedsagen samt Kommissionen for De europæiske Fællesskaber har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 23. september 1980.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 21. oktober 1980.

Præmisser

1 Ved dom af 22. januar 1980, indgået til Domstolen den 28. januar, har College van Beroep voor het Bedrijfsleven i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt Domstolen flere spørgsmål vedrørende fortolkningen af Rådets forordning nr. 986/68 af 15. juli 1968 om fastsættelse af almindelige regler for ydelse af støtte til skummetmælk og skummetmælkspulver til foderbrug (EFT 1968 I, s. 250) samt vedrørende gyldigheden af Kommissionens forordning nr. 1049/78 af 19. maj 1978 om fastsættelse af den støtte, der for mejeriåret 1978/1979 skal ydes for skummetmælk og skummetmælkspulver, som anvendes til foder (EFT L 134, s. 26).

2 Disse spørgsmål er blevet rejst under en retssag mellem en foderstoffabrikant og Produktschap voor Zuivel, det nederlandske interventionsorgan, der er ansvarligt for gennemførelsen af Fællesskabets ordning med støtte til mælk og mejeriprodukter. Tvisten vedrører størrelsen af den støtte for skummetmælkspulver, som Produktschap har ydet fabrikanten for de mængder skummetmælkspulver, som han anvendte mellem 1. og 15. december 1978.

3 De nationale bestemmelser, som Produktschap voor Zuivel har anvendt i det foreliggende tilfælde, er baseret på Kommissionens forordning nr. 1049/78 af 19. maj 1978 om fastsættelse af den støtte, der skal ydes for skummetmælk og skummetmælkspulver, som anvendes til foder.

I artikel 1 i denne forordning er satsen for den støtte, der skal anvendes fra 22. maj 1978, fastsat til 43 RE/100 kg for skummetmælkspulver og til 4,40 RE/100 kg skummetmælk. Beføjelsen til at fastsætte støtte for skummetmælk og skummetmælkspulver blev tildelt Kommissionen ved Rådets forordning nr. 662/74 af 28. marts 1974 (EFT L 85, s. 51), der udstrakte den såkaldte forvaltningskomitéprocedure — som omhandles i artikel 30 i Rådets forordning nr. 804/68 af 27. juni 1968 om den fælles markedsordning for mælk og mejeriprodukter (EFT 1968 I, s. 169) — til at omfatte fastsættelsen af denne støtte.

4 Den ovennævnte fabrikant har anlagt sag til efterprøvelse af den afgørelse fra Produktschap voor Zuivel, hvorved han blev ydet den nævnte støtte, idet han især har henvist til, at afgørelsen er baseret på en forordning, der, fordi den for flydende skummetmælk foreskriver en større støtte end for skummetmælkspulver, udgør en overtrædelse af Rådets forordning nr. 986/68, ikke er begrundet og indebærer forskelsbehandling i strid med traktaten.

5 Med henblik på at løse dette problem vedrørende gyldigheden af Kommissionens forordning nr. 1049/78 har den nationale ret, som sagen verserer for, forelagt Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af Rådets forordning nr. 986/68.

Det første spørgsmål

6 Den nationale ret spørger ved det første spørgsmål Domstolen, om udtrykket »passende forhold« i artikel 2 a, stk. 3, andet afsnit, i Rådets forordning nr. 986/68 indebærer, at støtten for skummetmælk og støtten for skummetmælkspulver under alle omstændigheder skal fastsættes efter det kriterium, der er indeholdt i artikel 2, stk. 1, litra d), i samme forordning, dvs. under iagttagelse af det forhold, der eksisterer mellem et kilo skummetmælkspulver og det antal kilo skummetmælk, hvoraf den nævnte mængde skummetmælkspulver kan fremstilles; dette forhold udgør ca. 10,75 kg skummetmælkspulver. Den nationale ret tilsigter med dette spørgsmål oplyst, om Kommis-

sionens forordning nr. 1049/78 — der for skummetmælk har fastsat et støttebeløb, som ikke overholder det ovennævnte kriterium, men som svarer til et forhold på 9,77 kg skummetmælk for hvert kilo skummetmælkspulver, og derfor sikrer skummetmælk en fordel i forhold til skummetmælkspulver — udgør en tilsidesættelse af bestemmelserne i artikel 2, stk. 1, litra d), og artikel 2 a, stk. 3, andet afsnit, i Rådets forordning nr. 986/68.

7 Det problem, som Domstolen skal afgøre, er reelt, om det i artikel 2 a, stk. 3, andet afsnit, i forordning nr. 986/68 foreskrevne »passende forhold« mellem støtten for flydende skummetmælk og støtten for skummetmælkspulver falder sammen med det faste forhold, der er nævnt i samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra d).

8 Sidstnævnte artikel bestemmer i stk. 1:

»Der ydes støtte til

a) skummetmælk, der er fremstillet og behandlet i et mejeri og adskiller sig fra anden skummetmælk efter kriterier, der senere skal fastsættes, og som sælges til virksomheder til foderbrug til en pris, der ikke overstiger en maksimalpris, der eventuelt skal fastsættes;

b) skummetmælk, som er blevet anvendt til foder i de bedrifter, hvor den er fremstillet;

c) skummetmælkspulver, som er blevet denatureret efter metoder, der senere skal fastlægges;

d) skummetmælkspulver samt skummetmælk, der er fremstillet og behandlet i et mejeri, og som er blevet forarbejdet til foderblanding. Støtten til en bestemt mængde skummetmælk, der er forarbejdet til foderblanding, svarer til den støtte, som ville blive ydet for den mængde skummetmælkspulver, som kan fremstilles af den tilsvarende mængde skummetmælk«.

9 Denne bestemmelse sondrer mellem to kategorier af skummetmælk: dels mælk under litra a), litra b) og litra c), der anvendes direkte »til foderbrug«,

dels de særlige produkter under litra d), nemlig mælk, der er »forarbejdet til foderblanding«.

10 Det princip, hvorefter støtten for skummetmælk og skummetmælkspulver skal fastsættes således, at der henses til det forhold, der eksisterer mellem en bestemt mængde skummetmælk, og den mængde skummetmælkspulver, der kan fremstilles heraf, er i artikel 2, stk. 1, kun omhandlet i bestemmelserne under litra d). Denne redigering viser klart, at anvendelsen af dette princip ikke omfatter enhver art skummetmælk, men alene de produkter, der udtrykkeligt er nævnt i litra d), dvs. mælk, der er »fremstillet og behandlet i et mejeri«, og som er blevet »forarbejdet til foderblanding«. Det er ubestrideligt, at flydende skummetmælk og skummetmælkspulver på dette anvendelsestrin må anses som sammenlignelige produkter.

11 Det er således kun for skummetmælk, der er fremstillet og behandlet i et mejeri, og som er blevet forarbejdet til foderblanding, at producenten af skummetmælkspulver — til samme anvendelse — i medfør af bestemmelserne i artikel 2, stk. 1, litra d), i den nævnte forordning, kan gøre gældende, at støtten for begge produkter skal fastsættes efter det faste forhold, der er angivet i disse bestemmelser.

12 For de produkter, der er nævnt i artikel 2, stk. 1, litra a), litra b) og litra c), kan de kriterier, der skal tages i betragtning ved fastsættelsen af støtten, således ikke udledes af litra d), i samme artikel. Kriterierne er fastsat ved artikel 2 a i Rådets forordning nr. 986/68, som suppleret ved Rådets forordning nr. 666/74, der for fastsættelsen af støtten for skummentmælk foreskriver indførelsen af et »passende forhold« mellem denne støtte og støtten for skummetmælkspulver.

13 Den nævnte artikel 2 a nævner i stk. 1 de elementer, der skal tages hensyn til ved fastsættelsen af dette forhold. Det fremgår af denne opregning, at fastsættelsen af et »passende forhold« mellem støtten for disse produkter afhænger af en sammensat vurdering, hvori indgår markedssituationen, prisudviklingen, forsyningssituationen for skummetmælk og skummetmælkspulver, samt anvendelsen af disse produkter til foderbrug.

14 Denne vurdering udelukker det kriterium, der er nævnt i forordningens artikel 2, stk. 1, litra d), og som er baseret på et fast forhold mellem de pågældende former for støtte. Vurderingen indebærer derimod, at Fællesskabets myndigheder på området råder over en vid skønsmargen, der gør det muligt for dem at fastslå forholdet mellem støtten for skummetmælk og støtten for skummetmælkspulver i henhold til alle de markedsmæssige elementer, der er nævnt i artikel 2 a, stk. 1, og at tilpasse dette forhold til kravene i de fælles markedsordninger, som de pågældende produkter er omfattet af.

15 Kommissionens forordning nr. 1049/78 hører netop hjemme i en sådan ordning. I forordningens første betragtning henvises nemlig udtrykkeligt til artikel 2 a, stk. 1, i Rådets forordning nr. 986/68, hvoraf det således fremgår, at der ved fastsættelsen af støtten for skummetmælk til 4,40 RE/100 kg og støtten for skummetmælkspulver til 43 RE/100 kg, er taget hensyn til de i denne bestemmelse nævnte elementer ved fastsættelsen af et »passende forhold« mellem disse former for støtte, jf. artikel 2 a, stk. 3, andet afsnit.

16 Anvendelsen af dette »forhold« mellem støtten for skummetmælk og støtten for skummetmælkspulver er desuden ikke i strid med forbudet mod forskelsbehandling i traktatens artikel 40, stk. 3, andet afsnit.

17 Den omstændighed, at der ved fastsættelsen af støtten for skummetmælk, der anvendes »til foderbrug«, skal tages hensyn til talrige elementer vedrørende markedssituationen for dette produkt, især i forhold til markedssituationen for skummetmælkspulver, udelukker i sig selv, at en støtte for skummetmælk, der er relativt højere end støtten for skummetmælkspulver, kan betragtes som indebærende en forskelsbehandling til skade for sidstnævnte produkt, såfremt forskellen mellem de to former for støtte opfylder de pågældende markeders behov og kravene efter den fælles markedsordning, som de pågældende produkter er omfattet af.

18 Af alle disse grunde må det første spørgsmål besvares således, at udtrykket »passende forhold« i artikel 2 a, stk. 3, andet afsnit, i Rådets forordning nr. 986/68 ikke indebærer, at støtten til skummetmælk og støtten til skummetmælkspulver, begge beregnet til foderbrug og ikke omfattet af artikel 2, stk. 1, litra d), nødvendigvis skal fastsættes til sådanne beløb, at forholdet

mellem støttebeløbene er det samme som forholdet mellem ét kg skummetmælkspulver og den mængde skummetmælk, der medgår til fremstillingen heraf. Kommissionens forordning nr. 1049/78, som hviler på en korrekt fortolkning af denne bestemmelse, kan altså ikke anses for ugyldig i denne henseende.

Det andet spørgsmål

19 Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende, ønsker den nationale ret at få oplyst, om Kommissionen i det foreliggende tilfælde ved artikel 1 i forordning nr. 1049/78 har overskredet grænserne for den skønsmargen, som den råder over i medfør af artikel 2 a, stk. 1, i Rådets forordning nr. 986/68, ved at have fastsat et »passende forhold« mellem støtten for skummetmælk og støtten for skummetmælkspulver, jf. artikel 2 a, stk. 3, andet afsnit, i samme forordning.

20 Som konstateret ovenfor skal Kommissionen ved fastsættelsen af støttebeløbene for skummetmælk og skummetmælkspulver, der anvendes til foderbrug, tage hensyn til alle de elementer, der er nævnt i artikel 2 a, stk. 1, i forordning nr. 986/68, således at forholdet mellem de to former for støtte opfylder markedsbehovet for begge produkter, og kravene i de pågældende fælles markedsordninger.

21 Ved denne afvejning må de grunde, som kan begrunde størrelsen af forskellen mellem støtten for skummetmælk og støtten for skummetmælkspulver, ikke baseres på den særlige situation for visse virksomheder eller grupper af virksomheder, men skal udledes af situationen for den samlede berørte sektor og af en samlet vurdering af de forhold, der eksisterer mellem de to produkter på Fællesskabets marked.

22 Det kan herved ikke bestrides, dels at afsætnings- og anvendelsesbetingelserne for skummetmælk og skummetmælkspulver, der anvendes til foderbrug, ikke er identiske, især på grund af konserverings-, oplagrings- og fremstillingsfaciliteterne for skummetmælkspulver i forhold til flydende skummet-

mælk, dels at skummetmælkspulver kan afsættes på andre markeder, f.eks. i foderblandinger til andre dyr end kalve, på mere gunstige betingelser end flydende skummetmælk.

23 Det er desuden ubestrideligt, at skummetmælkspulver kan gøres til genstand for intervention efter den ved artikel 6 i forordning nr. 804/68 foreskrevne interventionsordning, mens skummetmælk er udelukket fra en sådan fordelagtig ordning.

24 Desuden er den interventionsmulighed, som er forbeholdt skummetmælkspulver, kilde til vanskeligheder for den pågældende markedsordnings funktion, eftersom den netop har den virkning, at forarbejdningen af skummetmælk til skummetmælkspulver forøges med henblik på at give det adgang til interventionsordning, hvilket således medfører en forøgelse af den økonomiske byrde, der påhviler denne ordning. Af de oplysninger, som Kommissionen har fremlagt som svar på en skriftlig forespørgsel fra Europa-Parlamentet (nr. 1150/79 af 23. november 1979, EFT C 66, 1979, s. 46) fremgår nemlig, at forarbejdningen af skummetmælk til skummetmælkspulver i 1978 var steget med 8,9 % i forhold til det foregående år.

25 Under hensyn til disse elementer ses det således ikke, at Kommissionen ved at fastsætte støttesatserne til sådanne niveauer, at forholdet mellem støtten for skummetmælk og støtten for skummetmælkspulver til foderbrug var 9,77, har begået en åbenbar fejl eller magtfordrejning, eller at den klart har overskredet grænserne for sin skønsfrihed.

26 Af disse grunde må det andet spørgsmål besvares således, at Kommissionen ved at fastsætte støttebeløbene således, at forholdet mellem støtten til skummetmælk og støtten til skummetmælkspulver til foderbrug var 9,77, ikke i forordning nr. 1049/78 har overskredet grænserne for den skønsmæssige beføjelse, den råder over i henhold til artikel 2 a i forordning nr. 986/68 ved fastsættelsen af støttebeløbene for disse produkter.

Det tredje spørgsmål

27 Ved det tredje spørgsmål spørger den nationale ret, såfremt det andet spørgsmål besvares benægtende, om artikel 2, stk. 1, litra a), in fine, i forordning nr. 986/68 skal fortolkes således, at der for skummetmælk, som

sælges til virksomheder til foderbrug, skal fastsættes en maksimalpris som omhandlet i bestemmelsen, når forholdet mellem støttebeløbet for skummetmælk og for skummetmælkspulver fastsættes således, at der for skummetmælk ydes en relativt højere støtte end for skummetmælkspulver, og om forordning nr. 1049/78 af disse grunde er ugyldig, fordi den ikke foreskriver en sådan maksimalpris for skummetmælk.

28 Artikel 2, stk. 1, litra a), i forordning nr. 986/68 bestemmer, at der ydes støtte for skummetmælk, der er fremstillet og behandlet i et mejeri, og som sælges til virksomheder til foderbrug »til en pris, der ikke overstiger en maksimalpris, der eventuelt skal fastsættes«.

29 Som det fremgår af ordlyden af denne bestemmelse, er en maksimalpris for salg gennem mejerierne af skummetmælk til virksomheder til foderbrug kun foreskrevet for denne kategori skummetmælk som en mulighed, og ikke som en nødvendig betingelse for ydelse af støtten.

30 Såfremt man, ligesom sagsøgeren i hovedsagen, antog, at en sådan mulighed skulle bestå i anvendelsen af et »passende forhold«, der ikke overholder det forhold, der er nævnt i artikel 2, stk. 1, litra d), i forordning nr. 986/68, ville samme forordnings artikel 2 a, stk. 3, andet afsnit, miste sin tilsigtede virkning, eftersom en obligatorisk anvendelse af en maksimalpris, når den pågældende støtte ikke fastsættes efter et fast forhold, netop ville medføre, at der i de ved denne bestemmelse foreskrevne kriterier for fastsættelsen af støtten for skummetmælk ville opstå en mekanisme, der er udelukket ved artikel 2, stk. 1, litra a), i forordning nr. 986/68 og i strid med de principper, der ligger til grund for samme forordnings artikel 2 a, stk. 1.

31 Af disse grunde må det tredje spørgsmål besvares således, at artikel 2, stk. 1, litra a), i Rådets forordning nr. 986/68 ikke indebærer, at der for skummetmælk, der sælges til virksomheder til foderbrug, altid skal fastsættes en maksimalpris efter denne bestemmelse, når forholdet mellem støttebeløbet for skummetmælk og for skummetmælkspulver fastsættes således, at der for skummetmælk ydes en relativt højere støtte end for skummetmælkspulver. Det forhold, at der ikke i Kommissionens forordning nr. 1049/78 er fastsat

en sådan maksimalpris, er altså uden betydning for spørgsmålet om forordningens gyldighed.

Det fjerde spørgsmål

32 Den nationale ret spørger endelig ved det fjerde spørgsmål, om Kommissionens forordning nr. 1049/78 opfylder begrundelsespligten i traktatens artikel 190.

33 Forordningens begrundelse må betragtes og vurderes inden for rammerne af hele den ordning, som den er en integrerende del af.

34 Forordning nr. 986/68 nævnter i artikel 2 a, stk. 1, reglerne for fastsættelsen af støtten for skummetmælk og for skummetmælkspulver til foderbrug.

35 Kommissionens forordning nr. 1049/78 indeholder i sin første betragtning en udtrykkelig henvisning til denne bestemmelse, hvorved det er muligt at fastslå de kriterier, som der er taget hensyn til både ved fastsættelsen af støtten for skummetmælk og ved fastsættelsen af den margen, der skal overholdes mellem denne støtte og støtten for skummetmælkspulver. Den anden betragtning til denne forordning fastslår, at den støtte, der er fastsat i det foreliggende tilfælde, følger af »anvendelsen af disse bestemmelser i den aktuelle markedssituation«.

36 Når henses til, at forordning nr. 1049/78 er udstedt inden for rammerne af forordning nr. 986/68, opfylder den begrundelseskravet i traktatens artikel 190.

Sagens omkostninger

De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, der har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt den af College van Beroep voor het Bedrijfsleven, Haag, ved dom af 22. januar 1980, for ret:

1. Udtrykket »passende forhold« i artikel 2 a, stk. 3, andet afsnit, i Rådets forordning nr. 986/68 indebærer ikke, at støtten til skummetmælk og støtten til skummetmælkspulver, begge beregnet til foderbrug og ikke omfattet af artikel 2, stk. 1, litra d), nødvendigvis skal fastsættes til sådanne beløb, at forholdet mellem støttebeløbene er det samme som forholdet mellem ét kg skummetmælkspulver og den mængde skummetmælk, der medgår til fremstillingen heraf. Kommissionens forordning nr. 1049/78, som hviler på en korrekt fortolkning af denne bestemmelse, kan altså ikke anses for ugyldig i denne henseende.

2. Ved at fastsætte støttebeløbene således, at forholdet mellem støtten til skummetmælk og støtten til skummetmælkspulver til foderbrug var 9,77, har Kommissionen ikke i forordning nr. 1049/78 overskredet grænserne for den skønsmæssige beføjelse, den råder over i henhold til artikel 2 a i forordning nr. 986/68 ved fastsættelsen af støttebeløbene for disse produkter.

3. Artikel 2, stk. 1, litra a), i Rådets forordning nr. 986/68 indebærer ikke, at der for skummetmælk, der sælges til virksomheder til foderbrug, altid skal fastsættes en maksimalpris efter denne bestemmelse, når forholdet mellem støttebeløbet for skummetmælk og for skummetmælkspulver fastsættes således, at der for skummetmælk ydes en relativt højere støtte end for skummetmælkspulver. Det forhold, at der ikke i Kommissionens forordning nr. 1049/78 er fastsat en sådan maksimalpris, er altså uden betydning for spørgsmålet om forordningens gyldighed.

4. Når henses til, at forordning nr. 1049/78 er udstedt inden for rammerne af forordning nr. 986/68, opfylder den begrundelseskravet i traktatens artikel 190.

Mertens de Wilmars Pescatore Mackenzie Stuart

O'Keeffe Bosco Touffait Due

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 14. januar 1981.

A. Van Houtte
Justitssekretær

J. Mertens de Wilmars
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT H. MAYRAS FREMSAT DEN 21. OKTOBER 1980 [1]

Høje Domstol.

I — Det er vigtigt for Fællesskabet at kunne afsætte en del af overskudsproduktionen af mælk og mejeriprodukter til fremstilling af foder. Dette er grunden til, at den fælles markedsordning for mælk og mejeriprodukter, som indført ved Rådets forordning nr. 804/68 af 27. juni 1968, foreskriver en interventionsordning med støtte for ikke blot at muliggøre anvendelsen af *skummetmælk* til foderfremstilling og fremstilling af kasein (artiklerne 10 og 11), men også anvendelsen af *skummetmælkspuler* til fremstilling af foder; støttebeløbet må være af en sådan størrelse, at det gør fabrikationen af foder, især til opfedning af kalve, og fabrikationen af kasein og kaseinater, konkurrencedygtig.

For mejeriåret 1968/1969 fastsatte *Rådet* i forordning nr. 825/68 af 28. juni 1968 den støtte, der skulle ydes til skummetmælk bestemt til fremstilling af foder, til 1,50 RE pr. 100 kg; støttebeløbet til skummetmælkspulver, bestemt til samme anvendelse, fastsattes til 8,25 RE pr. 100 kg.

De almindelige regler for ydelse af støtte til skummetmælk og skummetmælkspulver til foderbrug blev først indført ved

1 — Oversat fra fransk.